

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18CoCsp/10/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119205675
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119205675.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a Mgr. Miloša Koleka v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. XXX XXX XXX, konajúceho na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 821 08 Bratislava, IČO: 47 258 713, právne zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., Ventúrska 16, Bratislava, IČO: 47 234 547, proti žalovanému: B. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., X. V. O. XX, o zaplatenie 1.575,59 eura a prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11Csp/70/2019-78 zo dňa 06.12.2019, jednohlasne takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok.
- II. Stranám sporu nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len súd prvej inštancie) zamietol žalobu a vyslovil, že žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanému sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

2. Súd prvej inštancie citoval ustanovenia § 52 ods. 1 až 4 a 9, § 54a, § 100 ods. 1 a 2, § 101, § 103, § 565 a § 879v Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že s poukazom na prechodné ustanovenie § 879v OZ sa ex offio zaoberal tým, či pohľadávka uplatnená v tomto súdnom konaní nie je už premlčaná. Konštatoval, že podľa § 103 vety druhej OZ pri zosplatnení úveru začína plynúť premlčacia doba nie od omeškania celej zosplatnenej pohľadávky a teda nie od momentu účinnosti zosplatnenia, ale od omeškania splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu, keďže tak je to zreteľne uvedené v zákone. Súd prvej inštancie zastáva názor, že malo by ísť o prvú omeškanú splátku, ktorá nebola uhradená, čo je logický dôsledok zásady upravenej v § 101 OZ spočívajúcej v tom, že relevantné je posúdenie toho, kedy sa právo mohlo vykonať prvýkrát. Podľa súdu prvej inštancie trojročná premlčacia doba začala plynúť v prípadoch obidvoch zmlúv o spotrebiteľskom úvere od 15.09.2015, teda zročnosti prvej nezaplatenej splátky a uplynula 15.09.2018. Žaloba teda bola podaná oneskorene. Súd dodáva, že aj keby sa malo vychádzať z dátumu 04.04.2016, ku ktorému veriteľ úver zosplatnil, v tom čase musel byť žalovaný minimálne v trojmesačnom omeškaní so splátkou, aby bola zachovaná zákonná podmienka pre zosplatnenie úveru v zmysle § 53 ods. 9 OZ. Splátky boli splatné 15. dňa v mesiaci, čo znamená, že k zosplatneniu úveru ku dňu 04.04.2016 muselo dôjsť najneskôr kvôli splátke splatnej 15.12.2015. Najneskôr až pri tejto splátke bolo splnené trojmesačné omeškanie, takže aj v tom prípade trojročná premlčacia doba by uplynula 15.12.2018, teda

ešte pred podaním žaloby. Z dôvodu premlčania preto žalobu zamietol. Pre úplnosť súd prvej inštancie dodal, že pri oboch úveroch navyše platí fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. V zmluve nie je dostatočne opísaný kupovaný tovar, keďže išlo o viazaný spotrebiteľský úver (§ 9 ods. 2 písm. h/), nie je uvedená adresa predávajúceho, na ktorej môže uplatniť žalovaný reklamáciu alebo sťažnosť (§ 9 ods. 2 písm. c/), nie sú uvedené predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j/) a nesprávne je uvedená aj celková čiastka na zaplatenie (§ 9 ods. 2 písm. j/ citovaného zákona), keďže pri prvej zmluve činila 737,04 eura a pri druhej 1.183,80 eura.

4. O nároku na náhradu trov prvoinstančného konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Žalobca bol v spore v celom rozsahu neúspešný a preto nárok na náhradu trov konania mu nevznikol na rozdiel od úspešného žalovaného, ktorému však preukázateľne žiadne trovy konania nevznikli.

5. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Svoje odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Nemohol sa stotožniť s názorom konajúceho súdu o tom, že premlčanie celého zvyšku dlhu nie viazaný na okamih využitia práva veriteľa podľa § 565 OZ, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej sa právo využíva. Z § 565 OZ je nesporné, že pri plnení v splátkach vzniká veriteľovi právo na zosplatenie celého dlhu len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Predmetné zákonné ustanovenie predstavuje právo veriteľa, nie jeho povinnosť. Ak veriteľ svoje právo nevyužije, plyní premlčacia doba pre každú splátku samostatne. Zo súdom uplatňovaných ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 OZ vyplýva len obmedzenie veriteľa za akých podmienok môže uplatniť svoje právo na zosplatenie celej pohľadávky, t.j. až po uplynutí 3 mesiacov s omeškaním splatnej plátky. Predmetné ustanovenia však nemajú žiaden vplyv na plynutie premlčacej doby. Je toho názoru, že dodržal postup v zmysle ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, keďže na základe predložených oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bol úver zosplatený až po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so splatením splatných splátok. Žalobca vyhlásil dňa 04.04.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Nasledujúci deň, žalobný návrh t. j. 05.04.2016 žalobca mohol svoje právo vykonať po prvý raz. Žalobný návrh bol podaný na súd dňa 20.03.2019, t. j. v zmysle ust. 101 Občianskeho zákonníka si žalobca svoj nárok uplatnil v zákonnej trojročnej premlčacej dobe minimálne v rozsahu splátok zosplatených k 04.04.2016. Vzhľadom k týmto skutočnostiam sa žalobca nestotožnil s rozhodnutím súdu, ktorým žalobe v napadnutej časti nevyhovelo a je toho názoru, že súd mal mu správne priznať uplatnený nárok minimálne v rozsahu sumy 1.048,09 eura s prísl. predstavujúceho splátky splatné po mimoriadnom zosplatení úveru (úver I: suma splátok 337,81 eura a úver II: suma splátok 710,28 eura). Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

8. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedali vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

9. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plyní odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

10. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

11. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

12. Z obsahu súdneho spisu nepochybne vyplýva, že predmetný spor vznikol zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX uzavretej medzi spoločnosťou CETELEM SLOVENSKO a.s. (právnym predchodcom žalobcu) ako dodávateľom a žalovaným ako spotrebiteľom dňa 07.02.2015. Predmetom tejto zmluvy bolo poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru vo výške 535,89 eura, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť prostredníctvom 24 pravidelných mesačných splátok vo výške 30,71 eura.

13. Predmetný spor vznikol aj zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX uzavretej medzi spoločnosťou CETELEM SLOVENSKO a.s. (právnym predchodcom žalobcu) ako dodávateľom a žalovaným ako spotrebiteľom dňa 07.07.2015. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru vo výške 896,21 eura, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť prostredníctvom 20 pravidelných mesačných splátok vo výške 59,19 eura.

14. Plnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú splátku k dohodnutému termínu. Veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou) podľa dohody účastníkov alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich trojročná premlčacia doba plynie samostatne. Splatnosť jednotlivých splátok neovplyvňuje splatnosť celého dlhu. Premlčanie sa v zmysle § 103 veta prvá OZ viaže na jednotlivé splátky a nie na celý dlh.

15. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ vyvolať jednostranným právnym úkonom.

16. Ak toto právo nevyužije, celý dlh sa bude premlčovať odo dňa zročnosti jednotlivých splátok. Situácia sa zmení, ak veriteľ účinne uplatní zaplatenie celej pohľadávky naraz.

17. V ustanovení § 103 OZ, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 OZ špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety prvej ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 OZ). Podľa vety druhej v prípade tzv. zosplatnenia dlhu len pre v budúcnosti majúce byť splatné splátky, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§103 OZ), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 OZ. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 OZ veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva.

18. Ak teda veriteľ právo na zosplatnenie v budúcnosti splatného dlhu nevyužije, jednotlivé splátky sa premlčujú samostatne odo dňa splatnosti každej z nich až do ich zaplatenia; ak účinne uplatní zosplatnenie celého dlhu, pre zvyšok dlhu, ktorý mal byť pôvodne zaplatený v splátkach, začína plynúť premlčacia lehota od splatnosti tej nesplnenej splátky, v dôsledku ktorej k uplatneniu predčasnej splatnosti dlhu došlo.

19. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ modifikuje § 565 OZ vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám. Podľa neho je strata výhody splátok podmienená splnením, že musí ísť o a) spotrebiteľskú zmluvu, b) strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nesplnenie niektorej splátky, ale až po uplatnení práva veriteľa; veriteľ môže toto právo uplatniť najskôr až po uplynutí lehoty 3 mesiacov od omeškania dlžníka so zaplatením splátky, c) veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky. Obsahom upozornenia dlžníka je, že veriteľ si uplatňuje právo na jednorazové zaplatenie celej pohľadávky naraz.

20. Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX a úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX (č. l. 13 a 20 spisu) pôvodný veriteľ žalovaného upovedomil žalovaného o to, že nakoľko poskytnutý úver nesplácal riadne a včas napriek opakovaným výzvam, ku dňu 04.04.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru. Pôvodný veriteľ žalovaného avšak nekonkretizoval nezaplatenú splátku pre ktorú sa rozhodol využiť svoje právo na zaplatenie celého dlhu.

21. Ako zistil súd prvej inštancie (výpisy z úverového účtu oboch zmlúv na č.l. 12 a 19 spisu), dlžnou splátkou pre ktorú nastalo zosplatenie pre obidve úvery je splátka splatná za mesiac september 2015 (konkrétne splatná dňa 15.09.2015), teda od uvedeného dátumu začala plynúť premlčacia lehota v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka, čiže od nezaplatenej splátky, pre ktorú došlo k uplatneniu práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Premlčacia doba uplynula dňa 15.09.2018. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná až dňa 20.03.2019, t. j. po uplynutí premlčacej doby, súd prvej inštancie správne postupoval, ak žalobu žalobcu zamietol.

22. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP). Správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaný bol úspešný, no v priebehu odvolacieho konania mu žiadne preukázateľne trovy nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).